

Oana CRISTEA GRIGORESCU

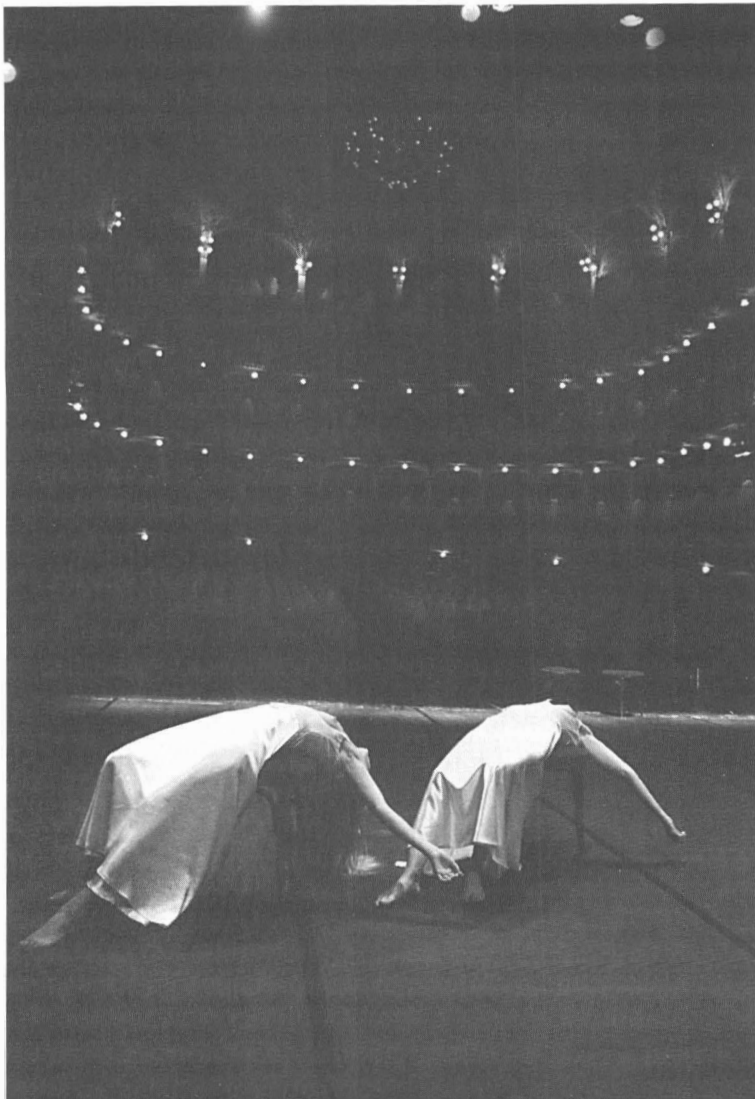
Mediul lichid al dansului

„Styxul fluviu al morții, Lethe fluviu al memoriei... de fiecare dată apă“.

George Banu

Între apă și dans asocierile vin inerent pe linia curgătoare a mișcării, atribut comun celor două medii. Spectacolul lui Mihai Măniuțiu de la Teatrul Național Cluj, realizat după eseul lui George Banu *Uitarea*, este un declarat experiment la granița dintre arte. Mihai Măniuțiu abordează un gen asimilat teatrului-coregrafic în care premisa reușitei stă în viziune.

Dansul, fluidul artistic ales de regizor să întrupeze ideea, transpune în gest lupta sinelui cu imaterialitatea obsesivă a ceea ce e de uitat. O despărțire care depășește granițele voinței: uit pentru a mă regăsi întreg, păstrez cicatricea și uit pentru a nu mă lăsa înghițit



de fapte, de lucruri, de oameni... Fantoma despărțirii rămâne însă să-mi dea ocol. „Agonia albă a memoriei” este materia vâscoasă din care se naște în viziunea coregrafilor un dans nonfigurativ. A uita este un act sinonim cu salvarea. Departe de a asimila uitarea cu simptomul îmbătrânirii, George Banu preferă să vadă în ea posibilitatea individului de a conviețui cu sine și obsesiile sale. Uitarea, reversul memoriei, devine astfel un gest al acceptării. Nu doar faptele sau persoanele sunt de uitat, ci chiar instinctele (ceea ce urcă din subsolurile inconștientului) pot deveni obiectul uitării. În zona aceasta fără contururi precise, dansul, volatil prin definiție, este unica materie artistică care poate surprinde în conturul gestului această mișcare cvasi-browniană.

Coregrafii Sylvain Groud și Vava Ștefănescu au realizat ceea ce pentru Mihai Măniuțiu reprezintă teatrul coregrafic. Spectacolul este traversat de sugestii din alte montări devenite în timp obsesii artistice: nunta, moartea... La nivelul cuvântului, total lipsit de dramaticitate, soluția lecturii în scenă bruiază inutil dansul. Introducerea artificială a unui personaj, autorul însuși, este un artificiu care îngreunează percepția spectacolului saturat de simboluri. Limbajul coregrafic propus de Sylvain Groud și Vava Ștefănescu servește rupțurii pe care autorul o caută și o

provoacă în text. I-aș reproșa însă repetițiile care, odată depășită sugestia obsesiei, își pierd forța și consistența. Construite simetric, partea întâi și a treia a spectacolului reiau monoton secvențe în mișcare. Partea a doua, mult mai dinamică, propune personaje mai bine creionate, gesturi mai bogate în sugestie. Dezbrăcarea de instinct scoate la lumină piei concentrice, incifrate în inconștient care își găsesc expresia coregrafic.

Cu *Uitarea*, Mihai Măniuțiu ne-a provocat un bun prilej de meditație pe tema sincretismului artelor, a compatibilității de limbaj, a posibilității atingerii în real a spectacolului total. Ne-a avertizat de altfel de la bun început, atunci când și-a intitulat spectacolul *teatru-coregrafic*, asupra îndepărtării sale de mijloacele consacrate ale teatrului pe care le-a încercat și cu alte spectacole. Chiar dacă la nivelul coerenței spectacolului nu este o reușită, propunerea merită atenția. Câștigul cel mare îl au actorii, obligați să iasă din anchilozarea și manierismul unor drumuri bătătorite. Cât despre compatibilitatea limbajului coregrafic cu cel teatral, căutările continuă.

Teatrul Național Cluj – Uitarea (L'Oubli) de George Banu, spectacol de teatru coregrafic de Mihai Măniuțiu. Coregrafia: Sylvain Groud și Vava Ștefănescu. Scenografia și costumele: Iuliana Vâlsan. Cu: Sylvain Groud, Vava Ștefănescu, Cornel Răileanu, Mihai Kiss, Eva Crișan, Cristina Cimbrea, Angelica Nicoară. Data premierei: 20 septembrie 2001.